

Ο ΦΙΛΟΣ

ΤΗΣ

ΝΕΟΛΑΙΑΣ, ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΗΝΙΑΙΟΝ.

ΤΟΜΟΣ Ε΄.

Τεῦχος Α΄. Μάρτιος 1861.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Στοχασμοὶ αὐτοσχέδιοι Κοραΐ. (Συνέχεια).—Ἡ πρώτη ἐκ τῶν περὶ Αἰγύπτου ἐπιστολῶν τοῦ ἄγγλου περιηγητοῦ Savary. (Συνέχεια καὶ τέλος).—Οἱ γαϊάν-θρακες.—Ἡ ἐναέριος ταφή.—Ἑλληνικὸν Νοσοκομεῖον Σμύρνης.—Διήγημα. Ἡ ἀδύματος θυγάτηρ.

Ὁ ληξαγόρας προσκληθεὶς ν' ἀφιέρωσιν ὥραν τινα εἰς τὰς ὑποθέσεις του, ἀπεκρίθη· τοῦτο ζητεῖται εἰς ἐμὲ, ὅστις πρῶτον μικρὰν ῥάνίδα σοφίας ἢ πλοῦτος πλούτου;

ΕΝ ΖΑΚΥΝΘΩ,

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Κωνσταντίνου Ῥωσσολίου.

1861.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΑΙΜΟΛΙΑ ΚΕΝΤΡΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΑΘΕΝΩΝ

Ο ΦΙΛΟΣ
ΤΗΣ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ,
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΜΗΝΙΑΙΟΝ.

ΤΟΜΟΣ Ε΄.

Τεύχος Α΄.

Ζάκυνθος 1861.

Μάρτιος.

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΟΙ
περί της Ἑλληνικῆς παιδείας καὶ γλώσσης.

(Συνέχεια).

Πόθεν ἐκινήθη εἰς τοιαύτην βλασφημίαν ὁ Θεόδωρος; καὶ τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ διὰ νὰ τὴν ἀποφύγῃ; Ἔπρεπε νὰ διακρίνῃ τὸν καιρὸν, εἰς τὸν ὅποιον ἔγραψεν ὁ Ὀμηρος ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Ἀττικῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων, καὶ νὰ χωρίσῃ τῆς Ὀμηρικῆς γλώσσης τὰ ιδιώματα εἰς ἐξαιρετὸν κεφάλαιον, ἄλλο παρὰ τὸ περὶ σολοικισμοῦ κεφάλαιον, ἢ νὰ τὰ κάμῃ παράρτημα τῆς Γραμματικῆς του, ἢ γουν Γραμματικὴν ἄλλην, ἐπιγραφομένην Ὀμηρικὴν. Ἔπρεπε νὰ συμπεράνῃ ὅτι εἰς διάστημα τοσούτων ἐτῶν ἡ γλῶσσα δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μείνῃ ἡ αὐτὴ, ὅτι ἡ μεταβολὴ τῆς γλώσσης ἐξ ἀνάγκης μετέβαλε τὴν Γραμματικὴν, καὶ ὅτι οἱ νομιζόμενοι τοῦ Ὀμήρου σολοικισμοὶ ἄλλο δὲν εἶναι παρὰ ιδιώματα τῆς γλώσσης, καὶ κανόνες τῆς Γραμματικῆς τῶν Ὀμηρικῶν χρόνων, τοὺς ὁποίους ἂν παρέβαινε, τότε δικαίως, ἤθελε κριθῇ σολοικὸς καὶ ἀμαθὴς τῆς γλώσσης του. Ἀλλὰ τί λέγω, «Τῶν Ὀμηρικῶν χρόνων»; Πολλὰ ἀπὸ τὰ ιδιώματα ταῦτα τοῦ Ὀμήρου εὐρίσκονται ἀληθῶς εἰς τοὺς Ἀττικοὺς ποιητάς, καὶ ἐξαιρέτως εἰς τὸν Σοφοκλέα (τὸν καὶ διὰ τοῦτο ἐπονομασθέντα Ὀμηρικώτατον), οἱ ὅποιοι, μεταχειρισθέντες αὐτοὺς μετὰ τοσούτων ἐτῶν διάστημα, πολὺ δικαιότερον ἔπρεπε νὰ καταδικασθῶσιν ὡς σολοικίζοντες· καὶ μ' ὅλον τοῦτο ἐθαυμάστησαν ὡς κανόνες ὀρθότητος, διὰ τὸ πρὸς τὸν Ὀμηρον σέβας, σέβας τόσον βαθύ, ὥστε καὶ οἱ πολὺ μεταγενέστεροι, οἱ κατὰ τοὺς

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

Ἐξεδόθη τέως ἐν Ἀθῇν. ἐν τῷ τυπογραφ. τοῦ «Πρωτοῦ Κήρυκος»
Ἐφημερίς τῆς Γεωργίας, ἐν ᾗ καὶ περὶ ἐμπορίου καὶ βιομηχανίας καθ' ὅσον ἔχουσιν σχέσιν μετ' αὐτῆς, ἀναγγέλλουσα τὰς νέας γεωργικὰς ἐφευρέσεις καὶ βελτιώσεις καὶ ὑποβάλλουσα εἰς γνῶσιν τῶν κτηματιῶν καὶ γεωργῶν τὰς τροπολογίας καὶ βελτιώσεις ὅσαι εἶναι δυνατόν νὰ ἐπενεχθῶσι καὶ εἰς τὴν γεωργίαν τῆς Ἑλλάδος. Τὴν χρησιμότητα τῆς ἐν λόγῳ ἐφημερίδος εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν πᾶσαι αἱ τῆς Ἑλλάδος γωνίαι καταπλημμυροῦνται ὑπὸ παντοειδῶν συγγραμμάτων καὶ μόνον περὶ γεωργίας οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη φροντίς καταβάλλεται, πᾶς τις ὁμολογεῖ. Προορισμὸς τῆς γεωργικῆς ἐφημερίδος εἶναι ἡ ἀναπλήρωσις οὐσιώδους διὰ τὴν γεωργίαν κενοῦ, ἐφ' ᾗς ἀσχολοῦνται τὰ τρία ἴσως τέταρτα τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος, καὶ πρὸς τοῦτο δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ τοῦ ἐκδότου Κ. Μαυρομμάτη προαίρεσις, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τῶν ὁμογενῶν ἡ σύμπραξις. Ἡ ἐτησίᾳ τῆς ἐφημερίδος συνδρομὴ, ἐκδοιδομένης δις τοῦ μηνὸς εἰς 5 τυπογραφικὰ φύλλα εἶναι διὰ τὰς Ἀθήνας δρ. 16. διὰ τὰς ἐπαρχίας δρ. 18. διὰ τὰς Ἰονίους νήσους δίστηλα 3. διὰ τὴν Δακίαν, διὰ μὲν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τάληρα αὐστριακὰ 5, διὰ δὲ τῆς Τεργέστης 6. διὰ τὴν Ῥωσσίαν ρεούβλια ἀργυρὰ 8. διὰ τὴν Γαλλίαν, Ἀγγλίαν καὶ Ἰταλίαν φράγ. 19. (Ἐκ τοῦ ΠΡΩΤΟΥ ΚΗΡΥΚΟΣ)

Τὴν ἀγγελίαν ταύτην συσταίνομεν καὶ ἡμεῖς θερμῶς εἰς τοὺς ἀγαπῶντας τὴν πρόδον.

Τοῦ ἐν Πάτρικς Α. Σ. Ἀγαπητοῦ ὁ ζῆλος εἰς τὸ νὰ ὑπηρετῇ τὴν πρόδον τῆς νοητικῆς ἀναπτύξεως ἀρκούντως συσταίνει αὐτὸν, καθότι μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐκδόσεών του ἤδη ἐξέδωσε καὶ ΑΠΑΝΘΙΣΜΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΑΣ ΓΡΑΦΗΣ, συγκείμενον ἐκ σελίδων 64, τὸ ὅποιον τιμᾶται Λεπτὰ 50· ἐξέδωσε δὲ ἐκ δευτέρου καὶ ΤΟΝ ΜΑΓΕΙΡΟΝ Η ΦΙΛΟΝ ΤΗΣ ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, τιμώμενον Δραχμῆς. Καὶ τὸ μὲν καὶ τὸ δὲ εἶναι βιβλιάρια ἀξία ἀποκτήσεως.

Πτολεμαίους χρόνους ἀκμάσαντες ποιηταί, ἐτόλμησαν νά ὀμνήσωσι, χωρίς νά τολμήσῃ τις νά τοὺς ὀνομάσῃ σολοικιστάς.

Οἱ σολοικισμοὶ τοῦ Ὀμήρου, ἐὰν ἀληθῶς ἐσολοικίζεν ὁ Ὀμηρος, μήτε νά φανερωθῶσι, μήτε νά καταδικασθῶσιν ὡς τοιοῦτοι ἦτο δυνατόν, πλὴν ἀπὸ τὴν σύγκρισιν καὶ παράθεσιν ἄλλων ἀσολοίκων ποιητῶν συγχρόνων καὶ συμπολιτῶν αὐτοῦ. Ἀλλ' ἀπ' ἐκείνην τοῦ χρόνου τὴν περίοδον, καὶ ἀπὸ τὰς ἰωνικὰς πόλεις, παρὰ τὸν Ὀμηρον ἄλλος σχεδὸν ποιητὴς κάνεις δὲν σώζεται. Ὅθεν εἶναι πολὺ πιθανώτερον, καὶ εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον συμφωνώτερον, ὅτι ἠκολούθησε τὴν χρῆσιν, καὶ τοὺς αὐτοὺς ἐκείνους τῆς τότε γλώσσης ἢ διαλέκτου κανόνες, τοὺς ὁποίους ἠθέλαμεν εὐρεῖ, καὶ εἰς τοὺς συμπολίτας καὶ συγχρόνους αὐτοῦ ποιητάς, ἀν δὲν τοὺς ἀφάνιζεν ὁ χρόνος. Ἐὰν ἔπειτα οἱ Ἀττικοὶ ποιηταί, καὶ διὰ τὸ πρὸς τὸν Ὀμηρον σέβας, καὶ διότι ἡ διάλεκτος αὐτῶν εἶχε φυλάξει μέγα μέρος τῆς Ὀμηρικῆς διαλέκτου, μετεχειρίσθησαν τῆς ποιήσεως ἐκείνου τὰ σχήματα, οὐδ' εἰς αὐτοὺς τὰ τοιαῦτα σχήματα εἶναι δίκαιον νά λέγωνται σολοικισμοί· μόλις ἀρμύζει εἰς αὐτὰ τῶν ἀρχαῖσμων τὸ ὄνομα (1).

Μήτε ἱκανὸν εἶναι νά δικαιώσῃ τὸν Θεόδωρον ὅτι προσθέτει εἰς τὸ τοῦ σολοικισμοῦ κεφάλαιον, διὰ νά διορθώσῃ τὴν ἀτοπίαν τοῦ κεφαλαίου· «Ταῦτά γε μὴν πάντα, εἰ καὶ τοῖς ποιηταῖς σχήμαθ' ἄττα πῆξιν, ἡμῖν μέντοι ὡς ὑποδείγματα κείσθω τοῦ περὶ τὸν πεζὸν λόγον σολοικισμοῦ». Ἄλλο εἶναι τὸ σχῆμα καὶ ἄλλο ὁ σολοικισμός. Τὰ σχήματα εἶναι συντάξεις ἀνώμαλοι, ἡγουν ἐναντίαι τῆς φυσικῆς καταλλήλιας τοῦ λόγου, στηριζόμεναι ὅμως εἰς τῶν δοκίμων συγγραφέων τὴν συμφωνον χρῆσιν καὶ κατὰ τοῦτο διαφέρουσιν ἀπὸ τοὺς σολοικισμοὺς, οἱ ὅποιοι εἶναι καὶ αὐτοὶ συντάξεις ἀνώμαλοι, ἀλλὰ δὲν ἐπιστηρίζονται εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἐπαινουμένων συγγραφέων, ἢ τοῦλάχιστον δὲν εὐρίσκονται πλὴν σπανίως καὶ εἰς ὀλίγους τινὰς ἐξ αὐτῶν, ἐξ ἀπροσεξίας περισσότερον παρὰ θεληματικῶς γεννηθεῖσαι. Τοιαῦτα σχήματα εὐρίσκονται εἰς ὅλας τὰς γλώσσας, σπανιώτερα εἰς τοὺς λογογράφους, συνεχέστερα εἰς τοὺς Ποιητάς. Εἰς ὅλας ὡσαύτως τὰς γλώσσας εὐρίσκονται καὶ σολοικισμοί, κατ' ἐκείνην μάλιστα τοῦ

(1) Ὅτι ἀσύνθετος καὶ παράξενος μετεχειρίσθη τις λέγων ἢ γράφων, ἐὰν δὲν ᾖ Σολοικισμός, λέγεται Ἀρχαϊσμός, ἢ Νεολογία· ἡγουν ξενίζει τὴν ἀκοήν, ἢ διότι ἔπαυσε πρὸ πολλοῦ νά ᾖ, ἢ διότι δὲν εἶναι ἀκόμη εἰς χρῆσιν. Ἀλλὰ πῶς ἐδύνατο Ὀμηρικῶς φερεῖ εἰπεῖν, χρῆσις, εἰς μίαν ἀπὸ τοῦ Σοφοκλέους τὰς τραγωδίας, νά ταραξῇ τὴν ἀκοήν τῶν Ἑλλήνων, εἰς τῶν ὑποκρινόμενων τὰ σχολεῖα τὸ πρῶτον καὶ ἀξιολογώτερον μάθημα ἦτον ὁ Ὀμηρος, ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ τὸν ἔξευρον ἐκ στήθους, οἱ ὑποκρίντες ἔχον ἀπαιδεύτους καὶ ἀγροίκους τοὺς μὴ γνωρίζοντας τὸν Ὀμηρον. Τίς δὲν ἐνθυμεῖται τὸ ῥάπισμα τὸ δαδὲν ἀπὸ τὸν Ἀλκιβιάδην εἰς ἕνα ἀπὸ τοὺς διδασκάλους, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ σχολεῖον δὲν εὐρέθη Ὀμηρος; τὸ ῥάπισμα ἦτο βέβαια τολμηρὸν· ἀλλὰ τολμηρότερος ἦτον ὁ καταργητὴς τοῦ Ὀμήρου διδασκαλός.

χρόνου τὴν περίοδον, ὁπότεαν αἱ γλώσσαι παρακμάζωσι, καὶ γίνονται τρόπον τινα προοδοποιήσις τῆς μελλούσης τῶν ἐθνῶν βαρβαρότητος. Ἀλλ' ὅπως ἂν ᾖ τὸ πρᾶγμα, τοὺς σολοικισμοὺς τῆς ποιήσεως (ἐξω ἀπὸ τὴν ἱαμβικὴν ἴσως ποίησιν), εἶναι τόσον ἀνάμυστον νά τοὺς φέρῃ τις παράδειγμα τῶν σολοικισμῶν τοῦ πεζοῦ λόγου, ὅσον ᾔθελεν εἶσθαι τὸ νά διδάσκεται ὁ ῥάπτης πῶς ἔχει ν' ἀποφύγῃ τοῦ σκυτοτόμου τὰ σφάλματα.

Τὸ αὐτὸ λέγω καὶ διὰ τὸ «Σφέτερον πατέρ' ὑμνεῖν οὐκ οὐκ» τοῦ Ἡσιόδου. Τὸ παράδειγμα τοῦτο εἶναι μοναδικόν, κ' ᾔθελε δικαιότερον ὀνομασθῇ σολοικισμός, ἐὰν ἦτο βέβαιον ὅτι δὲν τὸ μετεχειρίσθησαν ἄλλοι σύγχρονοι καὶ συμπολίται τοῦ Ἡσιόδου ποιηταί. Πιθανώτερον ὅμως εἶναι τὸ ἐναντίον, ὡς γίνεται φανερόν ἀπὸ τὸν δυϊκὸν ἀριθμὸν, Σφῶ, Σφῶιν, καὶ τὸ παράγωγον Σφωίτερος, καὶ ἀπὸ τὰ πληθυντικά, Σφεῖς, καὶ Σφᾶς (1). Ἐὰν ταῦτα ἀδιαφόρως, παριστάνωσι τὸ δεύτερον καὶ τρίτον πρόσωπον, τί ἐμπόδιζε τὸ Σφέτερον; νά ἔχῃ τὴν αὐτὴν διττοπροσωπίαν; οὐδὲν ἄλλο βέβαιον παρὰ τὴν χρῆσιν. Ἀλλ' ἡ χρῆσις ἐδύνατο νά ᾖ διάφορος εἰς τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον ὅπου ἔγραφεν ὁ Ἡσιόδος παρὰ τὴν χρῆσιν τῶν μεταγενεστέρων, ἢ καὶ ἄλλων ποιητῶν συγχρόνων, ἀλλ' ὅχι καὶ συμπολιτῶν αὐτοῦ.

Εἶχε χρεῖαν ἀπὸ παραδειγμάτων σολοικισμῶν ὁ Θεόδωρος; ἔπρεπε νά τὰ ζητήσῃ καὶ νά τὰ συναθροίσῃ ἀπὸ τοὺς συγχρόνους τοῦ Μενάνδρου συγγραφεῖς καὶ ποιητάς, καὶ τοὺς μικροὺς μετ' ἐκείνων ἀκμάσαντας, ἡγουν ἀπὸ χρόνου περίοδον, ὅταν ἤρχιζεν ἀληθῶς ἡ γλῶσσα νά κινῆται πρὸς τὴν παρακμὴν αὐτῆς. Φαίνεται ἡ παρακμὴ αὕτη ἐξ ἐκείνου μάλιστα, ὅτι ὁ Μενάνδρος, καὶ ὁ σύγχρονος αὐτοῦ Ἐπίκουρος (2), ἦσαν ἀπ' ἐκείνων τὸν ἀριθμὸν, οἱ ὅποιοι ἔδωκαν τὰ πρῶτα τῆς νεολογίας καὶ καινοτομίας παραδείγματα, καὶ ὅχι πολὺ μεταγενέστερος τοῦ Ἐπικούρου, ὁ Στωϊκὸς Χρύσιππος, ἔλεγε καὶ φανερά ὅτι μήτε

(1) Ὁ Ὀμηρος (Ἰλιάδ. Κ, 398) μετεχειρίσθη τὸ Σφῖσιν, ἀντὶ τοῦ, Ἰμῖν ὁ Ἡρόδοτος (Γ, 92) εἶπεν, «Ἀλλὰ ΣΦΕΑΣ αὐτὸς ἐγὼ κατερέω» ἡγουν εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν, «Ἄλλ' ἀτός μου νιγὼ ἔλαω ΣΑΣ καταδῶσειν». Ὅθεν γίνεται φανερόν, ὅτι τῆς κοινῆς γλώσσης τὸ δευτεροπρόσωπον πληθυντικὸν Σεῖς καὶ Σᾶς ἄλλο δὲν εἶναι παρὰ λείψανον τῆς ἀρχαίας γλώσσης ἀναλογώτερον μὲ τὸ ἐνικόν, Σοῦ Σοῖ, Σε, μεταβληθὲν ἔπειτα μὲ τὴν προσθήκην τοῦ φ (ἴσως ὡς Διολικοῦ δίγαμμα) εἰς τὸ Σφεῖς καὶ Σφᾶς, καὶ τέλος κυρωθὲν ἀπὸ τὴν χρῆσιν ὅλων τῶν συγγραφέων· καθὼς ἡμεῖς, μὲ τὴν αὐτὴν προσθήκην μετεσχηματίσαμεν εἰς τὸ Σφυρίζω τὸ παλαιὸν Συρίζω.

(2) Τὸ φιλόκαινον εἰς τὰς λέξεις τοῦ Ἐπικούρου φαίνεται ἀπὸ τὰς τρεῖς αὐτοῦ ἐπιστολάς, τὰς ὁποίας ἐφύλαξε Διογένης ὁ Λαέρτιος. Τοῦ Μενάνδρου ἀπὸ τὰ πολλὰ ἀκούομαι νά φέρω εἰς παράδειγμα τὸ Γῦρος (ἀντὶ τοῦ Κύκλος), καὶ τὸ Μεγιστάνες, τὰ ὅποια ἐπέρασεν ἔπειτα εἰς τοὺς Ἀλεξανδρεῖς, ὡς φαίνεται ἀπὸ τοὺς Ἑδομητικόντα, καὶ ἔμειναν εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν γλῶσσαν τὸ Πορνοκόπος, ἐκ τοῦ ὁποίου εἶναι πιθανόν ὅτι ἐσχηματίσθησαν ἀναλόγως πολλὰ ὀνόματα καὶ ῥήματα τῆς κοινῆς γλώσσης, οἷον, Μεθοκόπος, Χαροκόπος, Χαρτοκόπος, Στενοκοτία, Μεθοκοπῶ, Ζεστοκοπῶ, Σαυροκοπῶ καὶ ἄλλα τοιαῦτα.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

**ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΕΟΥΡΙΟΥ**

ἢ το προσοχῆς ἄξιον τὸ σολοικίζειν, «Οὐ μόνον ταῦτα παρετέον τοῦ ἀβελτίονος ἐρχομένους, ἀλλὰ καὶ ποιᾶς ἀσφαείας, καὶ ἐλλείψεις, καὶ πῆλ' αὖτις σολοικισμούς, ἐφ' οἷς ἄλλοι ἂν αἰσχυνοίησαν οὐκ ὀλίγοι» (1). Εἶναι ταῦτα τοῦ Χρυσίππου τὰ λόγια τὸσον παραδοξότερα, ὅσον οἱ φιλόσοφοι τῆς Αἰρέσεως αὐτοῦ ἀνέπτυξαν οἱ πρῶτοι σχεδὸν τὴν ἀδιάσπαστον ἑνωσιν, τὴν ὁποίαν ἔχει ἡ Γραμματικὴ μὲ τὴν Λογικὴν. Οἱ Στωϊκοὶ πρῶτοι ἐξήγησαν τὴν φύσιν τοῦ Μέσου ῥήματος, ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω· αὐτοὶ ἐδιαίρεσαν τὴν λογικὴν πρότασιν (ἣτις ἄλλο δὲν εἶναι παρὰ τὸν αὐτοτελῆ τῆς Γραμματικῆς λόγον, τὸν συγκείμενον ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήματος) εἰς σύμβημα καὶ παρασύμβημα· αὐτοὶ ἐξέτασαν τὰς Προθέσεις, τὸ Ἄρθρον, τὸ Ἀπαρέμφατον· εἰς ὀλίγα λόγια, δὲν ἔκριναν τὴν Γραμματικὴν ἀνάξιον τῆς φιλοσοφίας ἐνασχόλημα. Ὅταν ἡ φιλοσοφία ἀφήσῃ τὴν γλῶσσαν εἰς τὴν φαντασίαν τῆς ἀπαιδευσίας, ἐκδύνεται χωρὶς νὰ τὸ ἐξεύρῃ τὸ μέγα της ὄπλον, καὶ παραδίδεται ἐκουσίως εἰς χεῖρας ἐχθροῦ, ὅστις δὲν θέλει βραδύνει νὰ τὴν σφάζῃ. Ποτὲ ἡ Ἑλλάς δὲν εἶχεν ἰδεῖ τὸσον πλῆθος ὀνομαζομένων φιλοσόφων, ὅσον εἰς τὴν ἀρχομένην παρακμὴν τῆς γλώσσης της· ἀλλὰ ποτὲ ἔθνος δὲν διασρέφει τὴν γλῶσσαν του χωρὶς νὰ διασρέψῃ ἐν ταύτῃ καὶ τὴν παιδείαν του. Ἡ ἀσυνταξία τῆς γλώσσης συνοδεύει πάντοτε τὴν ἀσυνταξίαν τῶν ἐννοιῶν· ὅτι ὅστις συνεθίζει νὰ καταφρονῇ τοὺς κανόνας τῆς Γραμματικῆς, γρήγορα θέλει καταφρονήσῃ καὶ τοὺς κανόνας τῆς Λογικῆς· καὶ ἀφ' οὗ μιαν φορὰν φθάσῃ νὰ ἐμβῇ εἰς τὰς κεφαλὰς ἡ ταραχὴ, τὸ ἔθνος καταφέρεται ὡς κύλινδρος ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς δόξης εἰς τῆς ἀδοξίας τὸν βυθόν. Τότε τὰ ποιήματα τοῦ Ὀμήρου, καὶ τῶν Ἀθηναίων Τραγικῶν, δίδουσι τόπον εἰς τὴν Ἀλεξάνδρῳ τοῦ Λυκόφρονος, εἰς τοὺς Βωμοὺς, Πελέκει, εἰς τὰς Πτέρυγας, καὶ τὰ ὠτὰ τοῦ Σιμμίου, ἢ τοῦ Δωσιάδου (2), καὶ ταῦτα πάλιν εἰς τὰ Ἀναστρέφοντα, Ἀνακυκλικά, ἢ Καρκινικά ἐπιγράμματα, ἕως οὗ ν' ἀναγκασθῇ τὸ ἔθνος νὰ προτιμῇ τὴν παντελῆ ἀπαιδευσίαν ἀπὸ παιδείαν, τῆς ὁποίας ὁ καρπὸς εἶναι μωρία.

Εἰ βούλει μὴ παῖδ' ἀνόητον ἔχειν, Θεόδωρε,
ὡς οὗτοι πάντες, γράμματα μὴ μαθέτω.

Εἶπα ἀνωτέρω ὅτι ἡ Θεματογραφία συνοδεύει τὸ συντακτικὸν μέρος τῆς Γραμματικῆς. Αὕτη πῶς γίνεται τὴν σήμερον δὲν ἐξεύρω. Εἰς τὸν καιρὸν μου, οἱ διδάσκαλοι ἐλάμβανον ὁδηγὸν τῆς Θεματογρα-

(1) Πλούταρχ. περὶ Στωϊκ. ἐναντιωμ. §. 27.

(2) «Τὰ δὲ σὰ, ὡς περὶ μέτροις παραβάλλειν, καθάπερ ὁ Δωσιάδου Βωμὸς ἂν εἴη, καὶ ἡ τοῦ Λυκόφρονος Ἀλεξάνδρα, καὶ εἰς τὴν τούτων τὴν φωνὴν κακοδεμονώστερος. Λουκιαν. ἐν Λεξιφ. §. 28.

φίας τὰ εἶδη τοῦ ῥήματος κατὰ τὴν διαίρεσιν τοῦ Λασκάρως. Ἐδιδόν εἰς τοὺς μαθητὰς εἰς κοινὴν γλῶσσαν θέμα τῆς ἐπινοίας αὐτῶν ἠθικόν, ἢ ἱστορικόν, τοῦ ὁποίου ὅλα τὰ ῥήματα ἔπρεπε νὰ ᾖναι τοῦ πρώτου εἶδους, ἦγον ἀπὸ τὰ συντασσόμενα μὲ αἰτιατικὴν. Τὸ θέμα τοῦτο μετεφράζετο ἑλληνιστὶ ἀπὸ εἴκοσι, φέρ' εἰπεῖν, μαθητὰς, οἱ ὅποιοι παριστάνοντο ἔπειτα εἰς τὸν διδάσκαλον μὲ τὰς εἴκοσι μεταφράσεις· καὶ ὁ διδάσκαλος ἔκαμνεν εἴκοσι λογῶν διόρθωσιν εἰς αὐτάς. Ἀφ' οὗ ἱκανῶς ἐγυμνάζοντο εἰς τὸ πρῶτον εἶδος, μετέβαινον εἰς τὸ δεύτερον, ἦγον τὰ μὲ δοτικὴν συντασσόμενα ῥήματα, καὶ οὕτω καθέξῃς. (Ἀκολουθεῖ).

Η ΠΡΩΤΗ ΕΚ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΤΟΥ ΑΓΓΛΟΥ ΠΕΡΙΗΓΗΤΟΥ SAVARY.

Πρὸς τὸν Κ. Α. Μ.

Ἀλεξάνδρεια, τῇ 24 Ἰουλίου 1777.

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Μεταβαίνω εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ ἔρχομαι εἰς τοὺς χρόνους καθ' οὓς οἱ Αἰγύπτιοι, ὑποτασσόμενοι εἰς τὴν λατρείαν καὶ εἰς τοὺς νόμους, ἤρξαντο τοὺς ὀχετοὺς ἵνα δώσωσι τὴν ῥοὴν εἰς τὰ λιμνώδη τοῦ Νείλου ὕδατα, ἀνέστησαν δι' ὀχυρῶν προχωμάτων πρὸς τὰς λεηλασίας των, καὶ, ἀπαυδήσαντες νὰ κατοικῶσι τὰ σπήλαια τῶν βράχων, ἠκοδόμησαν πόλεις ἐπὶ τῶν, διὰ τῆς τέχνης ἢ τῆς φύσεως, ὑψωμένων λόφων. Ὁ ποταμὸς περιείχετο ἤδη, καὶ ἡ κατοικία τῶν ἀνθρώπων ἦτον ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν ἐκχειλισμάτων του (1). Ἡ πείρα τοὺς ἐδίδαξε νὰ προνοῶσι καὶ ἀποφεύγωσιν αὐτά. Ἐξησφάλιζον δὲ τὰ κτήματα των διὰ τῆς γεωμετρίας, καταμετροῦντες ἐκεῖνα ἐξ ὧν τὰ ὕδατα τοῦ Νείλου εἶχον νεωστὶ ἐξέλθει, ἢ ἐλαττωθῇ κατὰ τὴν ὀρμὴν των. Μεγάλῃ πόλιν ὑψώθη ἐν μέσῳ τῆς Θηβαίδος, καὶ πολλοὶ βασιλεῖς ἐδοξάσθησαν ἐγκαλλωπίσαντες αὐτήν. Τοιαύτη ἦτον ἡ μεγαλοπρέπεια τῶν δημοσίων αὐτῶν μνημείων ὥστε τὰ διασωθέντα εἰρήπια, μετὰ χρόνον πλείονα τῶν τεσσάρων χιλιάδων ἐνιαυτῶν, εἰσέτι ἐπισύρουσι τὸν θαυμασμὸν καὶ τὸ σέβας. Αἱ Θῆβαι ἤκμασαν μετ' αἰῶνας, καὶ ἡ Ῥώμη δὲν ὑπῆρχεν εἰσέτι. Διαχωριζόμενοι ἐκ τοῦ λοιποῦ κόσμου διὰ τῶν ἐρήμων, τῶν ὀρέων, καὶ τῆς θαλάσσης, οἱ Αἰγύπτιοι καλλιέργουν εἰρηνικῶς τὰς τέχνας καὶ ἐπιστήμας, καὶ εἰς τοὺς κόπους των ἐπιμένοντες, καθ' ἐκάστην, ἐξέτεινον τὰ ὅρια τῆς αὐτοκρατορίας των,

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΝ, Ε. 400 Πύργου.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

εἶτε, διὰ τῶν προμαχώνων, τὰς νέας, ἀμυνόμενοι, γαῖας, εἶτε, διὰ βαθέων χανδάκων, τοὺς βαλτώδεις, ἀποξηραίνοντες, τόπους. (1) Εἰς τῶν βασιλέων τῆς Αἰγύπτου, προβλέπων ἴσως ὅτι ἐνδέχεται νὰ συμβῇ, ἐπεχείρησε νὰ παρατρέψῃ τοῦ ποταμοῦ τὴν ῥοήν. Ἀφοῦ δ' ὁ Νεῖλος, ἐν διαστήματι ἑκατὸν πεντήκοντα λευγῶν, εἶχε πλανηθῇ ἐν μέσῳ τῶν περὶ ὧν αἶς ὠμίλησα περιφραγμάτων, εὐρίσκων πρὸς δεξιὰν ἀνυπέρβλητον πρόσκομμα, ἐστράφη ὀπίσω μετὰ σπουδῆς, καὶ ῥέων πρὸς νότον, διεσκορπίσθη εἰς τῆς Λιβύης τὰς ἄμους. Ὁ Ἡγεμὼν διέταξε καὶ τῷ ἐβάθυναν νέαν τινὰ κοίτην πρὸς ἀνατολὰς τῆς Μέμφιδος, καὶ μέγα πρόχωμα τῶν ὑδάτων τοῦ ἀντέχον, ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ ἐπανέλθῃ μετὰ τῶν ὀρέων, καὶ νὰ εἰσβάλῃ ἐντὸς τοῦ κόλπου, ὅστις περιέβρεχε τὸν βράχον ἐφ' οὗ ὠκοδομημένον ὑπάρχει τοῦ Καῖρου τὸ φρούριον. Ἐπὶ Ἡροδότου ἐφαίνεται εἰσέτι ἡ ἀρχαία κοίτη τοῦ ποταμοῦ καὶ τὸ κλεῖον τὴν εἴσοδον πρόχωμα, ὅπερ οἱ Πέρσαι μετὰ τῆς μεγαλητέρας ἐπεμελοῦντο φροντίδος. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν γράφω, ὁ σωλὴν οὗτος δὲν εἶναι πλέον ἄγνωστος, καὶ ἀκολουθῶν τῆς αὐτῆς εἰς τὴν ἔρημον, μεταβαίνει πρὸς ἀνατολὰς τῶν λιμνῶν τῆς Νατρώνης. Ἰχνη αὐτοῦ μαρτυροῦσιν ἀπολιθωμένα ξύλα, ἱστία, κεραία, καὶ λείψανα πλοίων ἐκεῖσε διαπλεόντων. Οἱ Ἀραβες διατηροῦσι τῇ σχεδὸν ἀπεπληρωμένη ταύτῃ διώρυγί τὸ ὄνομα **Bahr Belama** (2), τοῦτέστι ἄνυδρος θάλασσα. Τὸ ὑπέρογκον βάρος τῶν ὑδάτων τοῦ Νεῖλου εἰσρέοντος ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ κόλπου ἐπήνεγκε τὴν ἀνάρροιαν τῶν θαλασσιῶν ὑδάτων, ἡ δὲ ἄμμος καὶ ὁ συμπαρασυρόμενος ῥόβος ἐσωρεύθησαν. Ἡ νῆσος, ὀλίγον, κατὰ πρῶτον, ἀξιοθέατος, ἐξέβη τῶν πρώτων τῆς ὀρίων, τὰ ὅποια ἡ θάλασσα ἐπεξέτεινε. Τοῦτο ἦτο δῶρον τοῦ ποταμοῦ, διότι ἡ γεωργία ἤλθε ν' ἀποκρούσῃ τὰς προσβολὰς τοῦ καὶ ὑπερασπίσῃ ἑαυτὴν ἀνεγείρουσα προχώματα ἐπὶ τῶν ὄχθων του. Ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Μοίριδος, ὅστις ἔζη πεντακοσίους ἐνιαυτοὺς πρὸ τοῦ πολέμου τῆς Τροίας, τὸ Δέλτα ἐφαίνετο εἰσέτι πολλὰ μικρὸν (3) καὶ ὀκτὼ πῆχεις ἐξήρουν ἵνα καταποντισθῇ καθ' ὅλην τὴν ἑκτασιν. Διεπλέετο δὲ διὰ πλοιαρίου ἐκ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην

(1) Οἱ ἱερεῖς ἔλεγον ὅτι Μῆνις, ὁ πρῶτος βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, εἶχε ῥίψει γέφυραν ἐπὶ τοῦ Νεῖλου πλησίον τῆς Μέμφιδος. Πρὸ τοῦ ἡγεμόνος τούτου, ὁ ποταμὸς ὑπερπηδῶν τὸ ὄρος Νάμμιον, ἔρρεε πρὸς νότον τῆς πόλεως ταύτης, καὶ διεσκορπίζετο εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Λιβύης. Ἐκατὸν στάδια μακρὰν τῆς Μέμφιδος, προμαχὼν τις ἀνεχάιτισε τὴν ῥοήν τοῦ ἀναγκάσας αὐτὸν νὰ ἐπιστρέψῃ μετὰ τῶν ὀρέων. Τοιοῦτοτρόπος ἡ πρώτη κοίτη ἀπεξηράνθη. Σήμερον δὲ, οἱ Πέρσαι τῆς Αἰγύπτου δεσπόζοντες, μεγάλαις δαπάναις, ἐπιμελοῦνται τὸ πρόχωμα τοῦτο ὑπερ κλεῖει τὸν ἀρχαῖον σωλὴνα. Κατ' ἔτος προσθέτουσι νέα ὀχυρώματα, καὶ ἀποκατέστησαν στρατεύματα ὅπως ἐπαγρυπνῶσι πρὸς διατήρησίν του. Ἡρόδοτος, Εὐτέρπη. σ. 53.

(2) Οἱ Ἀραβες καλοῦσι bahr, θάλασσαν, τοὺς μεγάλους ποταμούς.

(3) Ἡρόδοτος, σ. 41. Εὐτέρπη.

ἄκραν, καὶ αἱ πόλεις του, ὠκοδομημέναι ἐπὶ τῶν ἐντέχνων ὑψωμάτων, παρωμοιάζον τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου πελάγους (1). Ἀφ' οὗτου ὁ Ἡρόδοτος ἦλθεν εἰς Αἴγυπτον, δεκαπέντε πῆχεις ἔλλειπον ἵνα καλυφθῇ ἅπανα ἡ κάτω Αἴγυπτος· ἀλλὰ τότε ὁ Νεῖλος ἐπλημύρει διήμερον τοπικὸν ἀπόστημα, δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τοῦ Δέλτα. Ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας τῶν Ῥωμαίων, δεκαεὶς πῆχεις προὔξενον τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Διαρκούσης τῆς κυριαρχίας τῶν Ἀράβων, οἱ συγγραφεῖς ὁμιλοῦσι περὶ δεκαεπτὰ πῆχειν ὡς τοῦ λυσιτελεστέρου ὑψώματος. Σήμερον, τὸ ὅριον τῶν δεκαοκτὼ πῆχειν εἶναι ἄφθονον· ἀλλ' ἡ πλημύρα δὲν ἐκτείνεται περισσώτερον ἐν τῇ κάτω Αἰγύπτῳ, καὶ σταματᾷ εἰς τὸ μέγα Κάϊρον καὶ τὰς πλησιοχώρους πεδιάδας. Ἡ ἰλὺς, ἐπισωρευθεῖσα, μετὰ τοσαῦτα ἔτη, ἐπὶ τῆς νήσου ἐξεχούσης τοῦ κόλπου τῆς, προήγαγε τὸ φαινόμενον τοῦτο, εἰς ὃ ἡ τέχνη μεγάλως συνέτεινε, εἶτε, διὰ προχωμάτων, ἐξασφαλιζομένων τῶν κτημάτων τὰ ὁποῖα ἐκτίθενται περισσώτερον εἰς τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐνέργειαν, εἶτε πληθυνομένων τῶν ζομίων του, καὶ εὐαριθμῶν τεμνομένων διωρύγων αἵτινες ἐλευθέραν ἀφίνουσιν εἰς τὰ ὕδατα ἐκρόην (2).

Μετὰ τὴν ἐν Αἰγύπτῳ διαμονήν μου, δις περιήλθον τὸ Δέλτα ἐν παλιρροίᾳ εὐρισκόμενος τότε, καὶ διεπέρασα διὰ τῆς διώρυγος τοῦ **Menouf**. Ὁ ποταμὸς ἔτρεχε πλήρης ἐν τοῖς μεγάλοις κλάδοις τῆς Ροσέιτης, τῆς Δαμιέτης, καὶ ἐντὸς ἐκείνων, οἵτινες διαπορθεύουσι τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ τόπου· ἀλλὰ δὲν ἐπλημύρει τὰς γαῖας, ἐξαιρουμένων τῶν χθαμαλῶν ἐνθα ἥνοιγον τὰ προχώματα ἵνα ποτίζωνται αἱ ὑπ' ὀρύζης καλυπτόμεναι πεδιάδες.

Ἰδοὺ λοιπὸν, ἐν τῷ διαστήματι 3284 ἐτῶν, τὸ Δέλτα ὑψώθη κατὰ δεκατέσσαρας πῆχεις (3). Δὲν πρέπει νὰ πιστεῦσῃ τις, ὡς τινες περιηγηταὶ ἐνόμισαν, ὅτι ἡ νῆσος αὕτη θάλει ἐξακολουθεῖ ὑψομένη, καὶ θάλει ἀποκατασταθῇ ἀκαλλιέργητος. Ἡ αὐξησις αὐτῆς ὠφέλιμα εἰς τὴν ἐτήσιον ἀποθήκευσιν τῆς ἰλύδος τὴν ὅποιαν ὁ Νεῖλος συμπαρασύρει· παύουσα δὲ τοῦ νὰ πλημμυρῇται, παύει καὶ τοῦ ν' αὐξάνῃ, καθόσον εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ἡ καλλιέργεια δὲν ἐπαρκεῖ νὰ ἐξυψώσῃ ἐν κτῆμα.

(1) Στράβων, βιβλίον 17, σ. 1136.

(2) Ὁ Στράβων, βιβλίον 17, λέγει ὅτι οἱ κλάδοι, ὁ Βολιτινίος καὶ ὁ Σεβεννιτικός ἐξορύχθησαν δι' ἀνθρωπίνης χειρός.

(3) Ὅπως λίαν ἀκριβὴς ἀποδοῇ ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος, ἔπρεπε νὰ γνωρίζωμεν ἐὰν ὁ πῆχυς παρὰ τοῖς Ἕλλησι, τοῖς Ῥωμαίοις, καὶ τοῖς Ἀραβῶν ᾗται ἐπακριβῶς τὸ αὐτὸ μέτρον· νὰ γινώσκωμεν πρὸς τοῦτους τὰς ἀλλοιώσεις ὅποιαις τυχὸν ὑπέστη παρὰ τοῖς διαφόροις λαοῖς κ.τ.λ. τοῦτο δὲ ἤθελεν εἶσθαι πολλὰ δύσκολον πρὸς ἀπόδειξιν. Τῆς ἀκριβείας δὲ ταύτης μὴ οὐσίωδους οὕσης ἐπὶ τοῦ προκειμένου, εὐαρεστοῦμαι ν' ἀναφέρω τὰς μαρτυρίας τῶν συγγραφέων καὶ τὰ γεγονότα.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΣΟΥΡΙΟΥ

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν γεωργίαν, τὸ Δέλτα, ἐπὶ τοῦ παρόντος, κεί-
ται εἰς τὴν καλλιτέραν ἔσιν. Περιβρεχόμενον πρὸς ἀνατολὰς καὶ δυ-
σμάς, ὑπὸ δύο ποταμῶν τοὺς ὁποίους, διανεμόμενος σχηματίζει ὁ
Νεῖλος, καὶ οἵτινες εἰσὶν οὕτω μεγάλοι καὶ βαθύτεροι τῆς Λωρίδος,
ὅπ' ἀναριθμητῶν ῥυάκων διακοπτόμενοι, προσφέρει τὴν θῆαν ἀπεράν-
του παραδείσου, τοῦ ὁποίου ὅλα τὰ μέρη δύνανται νὰ ποτίζωνται.
Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τριῶν μηνῶν, ὅτε, ὑπὸ τὰ ὕδατα ἡ Θηβαΐς
διαμένει, αἱ πεδιάδες τοῦ εἰσι πλήρεις ὀρυζίου, κριθῆς, ὀσπρίων καὶ ὀ-
πώρων τοῦ χειμῶνος. Δὲν εἶναι πλέον, ὡς ἄλλοτε, τὸ Αἰγαῖον πέ-
λαγος μετὰ τῶν Κυκλάδων· ὑπάρχει δαψιλῆς συγκομιδὴ τῶν καρ-
πῶν τῆς πεδιάδος τῆς ὁποίας τὴν ἔκτασιν μόνος ὁ ὀρίζων περιορί-
ζει· εἰσὶ δάση φοινίκων, πορτοκαλλέων καὶ συκομόρων· ὑπάρχουσιν
ἀείρευσα ὕδατα· εἶναι χλόη μεταβαλλομένη καὶ ἀκαταπαύσως ἀνα-
νεομένη· εἶναι, τέλος πάντων, ἀφθονία, ἥτις εὐφραίνει τὴν ὄρασιν
καὶ ἐκπληττίζει τὴν φαντασίαν. Τῆς πλημμύρας διαλυομένης, ἡ νῆσος
αὕτη ὠφελεῖται, κατ' ἔτος, τῶν τριῶν μηνῶν, ἐν οἷς ἡ Θηβαΐς δια-
μένει ὑπὸ τὰ ὕδατα. Τοιοῦτον εἶναι τὸ μόνον τῆς Αἰγύπτου μέρος,
ὅπου τὸ αὐτὸ ἔδαφος παράγει ἐνιαυσίως δύο συλλογὰς δημητριακῶν,
μῖαν ὀρυζίου καὶ ἄλλην κριθῆς.

Σημειωτέον δὲ, ὅτι ἡ αὕξις εἶναι ἡ αὐτὴ κατὰ τε τὸ ὕψος καὶ
μῆκος. Μεταξὺ πολλῶν γεγονότων τὰ ὁποῖα μᾶς ἀναφέρει ἡ ιστο-
ρία, ἐν μόνον θῆλω διηγηθῆ (1). Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ψαμμυτί-
χου, οἱ Μιλήσιοι προσωρμίσθησαν μετὰ τριάκοντα πλοίων εἰς τὸ γό-
μιον τοῦ Βολβιτινίου κλάδου, τάνυν ἐκεῖνου τῆς Ροσέττης, ὅπου ὠ-
χυρώθησαν. Ἐκεῖ ὠκοδόμησαν πόλιν τὴν ὁποίαν ὠνόμασαν Metelis,
ὄνομα ἰσοδύναμον τῷ Faoué, οὗτινος, ἐν τοῖς λεξικοῖς τῶν Κόπτων,
διετηρήθη τὸ ὄνομα Messil. Ἡ πόλις αὕτη, λιμὴν ἄλλοτε, ἔχει, κατὰ
τὸ παρὸν, ἐννέα λευγῶν ἔκτασιν, ἀπόστημα εἰς 8 τὸ Δέλτα παρε-
τάθη ἀπὸ τοῦ Ψαμμητίχου μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

Ὁμηρος, ὁ ἑξοχος ζωγράφος τῶν λαῶν καὶ τῶν τόπων—ὁ Ὁμη-
ρος (2), τοῦ ὁποίου αἱ γεωγραφικαὶ λεπτομέρειαι εἰσὶ τὸ πολυτιμώ-
τερον μνημεῖον τοῦ γένους τούτου, τοῦ ὁποίου τὴν ἀρχαιότητα μᾶς
παρέδοσε, τίθησι τοὺς ἐπομένους λόγους εἰς τὸ γόμα τοῦ Μενελάου,
εἰς Αἴγυπτον ἐλλιμενισθέντος· «Εἰς τὴν *Ἰνελλώδη θάλασσαν*, ἥτις
» περιβρέχει τὴν Αἴγυπτον, κείται νῆσος ὀνομαζομένη Φάρος. Ἡ
» ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀπόστασις αὐτῆς εἶναι ἐκείνη τὴν ὁποῖαν πλοῖον,
» ὅν' οὐρίου ὠθούμενον ἀρέμου δύνανται νὰ διατρέξῃ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ.»

(1) Στράβων βιβλ. 17. ΙΕ.

(2) Οδύσσεια, βιβλ. δ'.

Ὁ Πρωτεύς, τὸν Μενέλαον διδάσκων, (1) τῷ εἶπε· «Ἡ *ἐμαρμένη*
» δὲν σοὶ ἐπιτρέπει νὰ ἴδῃς καὶ πάλιν τοὺς φίλους σου, τὰ ἀνά-
» κτορά σου, καὶ τὸ πάτριον ἔδαφος, ἕως ὅτου δὲν ἐπιστρέφεις ἐπὶ
» τῶν ὀχθῶν τοῦ ποταμοῦ Αἰγύπτου (2), ὅστις τὸ γένος ἀπὸ Διὸς
» ἔλκει, καὶ μέχρις οὗ δὲν προσφέρεις τὰς ἐκατόμβας πρὸς τοὺς
» θανάτους Θεοῦς . . . Ταῦτα εἶπε, καὶ ἡ προσταγὴ αὕτη, ἔνικα
» τῆς ὁποίας ὑπεχρεώθη νὰ περιγηθῶ, ἐκ δευτέρου, τὴν εὐρείαν
» καὶ *Ἰνελλώδη θάλασσαν* τὴν διαχωρίζουσαν τὴν Φάρον ἐκ τοῦ
» ἐγκρατοῦς Αἰγύπτου, ἐπλήρωσε τὴν καρδίαν μου λύπης.» Ὁ Ὀ-
» μηρος, ὅστις περιγῆθη τὴν Αἴγυπτον (3), ἐνθα ὑπὸ τῶν ἱερέων παρέ-
» λαβε τὴν μυθολογίαν, τὴν ὁποίαν, τόσον λαμπρῶς, εἰς τὰ ἔπη του,
μετεχειρίσθη, μᾶς λέγει ὅτι ἡ νῆσος Φάρος, ἥτις, ἐπὶ τοῦ παρόντος,
χρησιμεύει ὡς λιμὴν τῆς Ἀλεξανδρείας, ἀπέχει τοῦ Αἰγύπτου ὀλιγώτερον
τῶν εἴκοσι λευγῶν, καὶ ἡ γνώμη αὕτη συμφωνεῖ μετὰ τῆς ἀρχαιοτέρας.

Ὅποιας τεραστέους μεταβολὰς οἱ μεγάλοι ποταμοὶ προξενοῦσιν
ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς σφαίρας! Καθὼς, ἀδιαλείπτως, ἀπωθοῦσι τὴν
θάλασσαν σωρεύοντες τὴν ἄμμον ἐπὶ τῆς ἄμμου! Καθὼς, ἐπὶ τοῦ
στομίου των, ἀνεγείρουσι νήσους, αἵτινες, μετὰ καιρὸν, μεγάλα ἡ-
πεῖρου ἀποτελοῦσι μέρη! Οὕτω καὶ ὁ Νεῖλος ἐσχημάτισε περίπου ὅ-
λην τὴν κάτω Αἴγυπτον, καὶ ἐπήνεγκε τὴν ἐκ τῶν ὑδάτων ἔκτασιν
τοῦ Δέλτα, ὅπερ ἔχει ἐνενήκοντα λευγῶν περιφέρειαν. Τοιοῦτοτρό-
πως ὁ Μιάνδρος, ἀδιαλείπτως ἀπώθων τῆς Μεσογείου τὰ κύματα,
καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον πληρῶν τὸν κόλπον ἐν ᾧ εἰσβάλλει, ἔθετο
ἐν μέσῳ τῆς στερεᾶς, τὴν πόλιν Μῆλον, τῆς ὁποίας ὁ λιμὴν ἦτον,
ἄλλοτε, περίφημος. Οὕτως ἐπίσης ὁ Τίγρις καὶ ὁ Εὐφράτης, ἐκ τῶν
Ἀρμενίων ὁρέων ὀρμώμενοι, καὶ τῆς Μεσοποταμίας τὰς ἄμμους συμ-
παρασύροντες, ἀνεπαισθήτως πληροῦσι τὸν περικλὸν κόλπον.

Ἵμεῖς ἔχετε, ὑπὸ τοῦς ὀφθαλμοῦς σας, γενικὴν τινα εἰκόνα περὶ τῆς
Αἰγύπτου καὶ τῶν κυριωτέρων ἐπαναστάσεων ὅσαι ἐκεῖ συνέβησαν.
Ἀκολούθως θῆλω ἐπέμβει εἰς τὰς ἰδιαιτέρας λεπτομερείας, αἵτινες, ἴ-
σως, θέλου, περισσότερον, σᾶς ἐνδιαφέρει. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς Ἀλε-
ξανδρείας, ἐξεπλάγην θεώμενος τὰ μνημεῖα ὅσα ὁ χρόνος καὶ τῶν
κατακτητῶν αἱ λεηλασίαι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ διαφθείρῃσι, καὶ ἰδά-
κρυστα ἐπὶ τῶν ἀναισθήτων λειψάνων τῶν στηλῶν, τῶν ὀβελίσκων,
οἵτινες διεκόσμουσαν τοὺς δημοσίους τόπους καὶ τοὺς ναοὺς, περὶ ὧν

(1) Οδύσσεια, βιβλ. δ'.

(2) Ὁ Νεῖλος ὠνομάζετο Αἴγυπτος μέχρι τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ὁ Νεῖλος, εἰς τῶν διαδόχων
τοῦ Μανδῆως, ὅστις πολλοὺς κατέβαλε κόπους πρὸς στάσιν καὶ ἀναχαίτισιν τῶν λεηλασιῶν
του, τῷ ἔδωσε τὸ ὄνομα. Διόδωρος ὁ Σικελιώτης βιβλ. 1.

ὡς καὶ τῶν ἐρειπίων πρὸς αὐτοὺς οἱ Τούρκοι τολμῶσι νὰ δίδωσι τὸ πομπῶδες τοῦτο ὄνομα, θέλω σὰς ὁμιλήσει ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῇ ἀφορώσῃ τοῦ Ἀλεξάνδρου τὴν πόλιν, τῶν Ἀράβων τὴν Ἀλεξανδρείαν.

Οἱ βάρβαροι! ἐν τῇ εὐρείᾳ τῶν αὐτοκρατορίας, κατέπνιξαν τὰς τέχνας, τὰς ἐπιστήμας, τὰς πόλεις καὶ τὰ βασίλεια. Δὲν μένει ἄλλο παρά τούνομα τόσων περιφήμων ἔργων, τὰ ὅποια ἡ ἀμάθειά των διεκινδύνευσε καὶ ὁ τυφλὸς φανατισμὸς των κατέστρεψεν.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) Ἐπαμεινώνδας Γ. Ἀννίος Κερκαλλίν.

ΟΙ ΓΑΙΑΝΘΡΑΚΕΣ.

Κατὰ τὸ 1857 ἡ ποσότης τοῦ ἐξαχθέντος γαιάνθρακος ἐξ ὅλων τῶν γαιανθρακωρυχείων ὅλου τοῦ κόσμου, συνεποσοῦτο εἰς 127 ἑκατομμύρια τόνων (ὁ τόνος ζυγίζει 2240 λίτρας).

Οὗτος ὁ ὄγκος τοῦ ἄνθρακος παρουσιάζει τὴν ὀλικὴν ἀξίαν 937500000 φράγκων, ποσότητα πολὺ ἀνωτέραν ἀπὸ ἐκείνην ἣν παρουσιάζει ἡ ἐτήσιος ἐκμετάλλευσις τῶν ἀδαμάντων καὶ ὅλων τῶν πολυτίμων μετάλλων.

Τὸ γαιανθρακικὸν ἔδαφος, ὅπερ τὴν σήμερον ἐκμεταλλεύεται, παριστᾷ ἐπιφάνειαν μεγαλητέραν τῶν 20000 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων. Οὕσα ἡ μεσαία παχύτης τῶν στρωμάτων σχεδὸν 9 μέτρων, ἐὰν ἀριθμῇται τις τὸ πάχος ὅλων τῶν ἔως τώρα ἐγνωσμένων στρωμάτων, φθάνουν εἰς κύβον ἔχοντα περισσότερον 4 λευγῶν ἐκάστην πλευράν.

Ἐρευνόντες ποσάκις τὸ ὅρος τοῦτο τοῦ ἄνθρακος ἐγκλείει τὸν ὄγκον τοῦ ἄνθρακος ἐτησίως καταναλουμένου, εὗρισκόμεν ὅτι δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ ἀφθόνως εἰς τὴν κατανάλωσιν 30000 ἔτων καὶ ἐπέκεινα.

Τὰ ἀγγλικά γαιανθρακωρυχεῖα μόνον καθ' ἑαυτὰ δίδουν σχεδὸν 64 ἑκατομμύρια τόνων κατ' ἔτος. Ἡ Μαγκεστρία καὶ τὰ περίχωρα αὐτῆς καταναλίσκουν τὸ ἕκτον μέρος τῆς ποσότητος ταύτης πρὸς διατήρησιν ἀτμοκινήτων μηχανῶν.

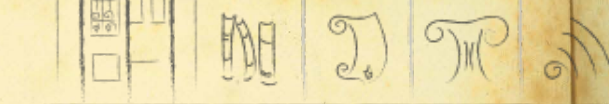
Ἡ κατασκευὴ τοῦ ἁλτος μόνον καθ' ἑαυτὴν ἀναλίσκει σχεδὸν ἐν ἑκατομμύριον τόνων γαιάνθρακος κατ' ἔτος.

Ἐν ἔτει 1858 ἡ Ἀγγλία ἐξήγαγεν ὑπὲρ τὰ 6 ἑκατομμύρια τόνων γαιάνθρακος, καὶ ὑπολογίζονται ὅτι μόνον αὕτῃ δύναται νὰ ἐφοδίσῃ ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην διὰ 4000 ἔτη.

K. Σ.

Ἡ ΕΝΑΕΡΙΟΣ ΤΑΦΗ.

Νέα τις μήτηρ, ἀπὸ τὸν λήθαργον τοῦ ὕπνου μόλις ἐγερθεῖσα, δι-

ζήτει ἐν τῷ μέσῳ τῆς παρὰ τῆς φωτοδόλου Αὐγῆς διακαλλυνομένης ἐρήμου, δένδρον τι ἐπὶ τοῦ ὁποίου τοὺς εὐθαλεῖς κλάδους ἐπέπρωτο νὰ ἐναποθέσῃ τὸ ἑαυτῆς τέκνον. Ἐκλέγει λοιπὸν τινα σφένδαμνον, ῥοδοχρόα ἄνθη φέροντα, ὅστις παρ' ἑλαιοσελίνου περιστεφανούμενος, ἀνέπεμπε τὰς τερπνοτέρας εὐωδίας. Διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τοὺς κατωτέρω κλάδους χαμηλοῦσα, διὰ δὲ τῆς ἐτέρας τοῦ γλυκυτάτου αὐτῆς παιδὸς τὸν νεκρὸν ἐπ' αὐτῶν ἀναθεῖσα, ἀφίνει τούτους ἐλευθέρους ἵνα ἐπανακάμψωσι πρὸς τὴν φυσικὴν αὐτῶν θέσιν, συνεπάγοντες καὶ τὸ τῆς ἀθρότητος τοῦτο λάφυρον, εἰς τι ἡδύπνοον φύλλωμα ἐπαναπαυόμενον.

Ἀχ, ὁποῖον θελκτικὸν θέαμα παρίστησι τὸ Ἰνδικὸν τοῦτο ἔθιμον! Ἡ αἰθέριος οὐσία ἡδύνηται νὰ εἰσδύῃ ἐντὸς τῶν ἐν τῷ ἀέρι τεθαμμένων τούτων σωμάτων, ἅτινα, εἰς χλοερῶν ἀνθῶν βοστρύχους περιπλεκόμενα, καὶ δροσοστάλακτα, εὐωδιάζονται ἀπὸ τὰς γλυκείας αἴρας, καὶ ἐπὶ ῥίπτονται εἰς τὸ κλάδιον ἐκεῖνο, ἐφ' οὗ ἡ γλυκύτης ἀνδῶν τὴν φωλεὰν τῆς κατασκευάσασα κελαδεῖ τὰ πενθρὰ αὐτῆς μελωδήματα· ἐνὶ λόγῳ τὰ πτώματα ταῦτα οὕτως ἐκτεθειμένα οὐδόλως δοκιμάζουσι τὴν δυσειδίαν τοῦ μαύρου τάφου. Ἀλλὰ πόσῳ περισσότερον θέλγεται ὁ ὀφθαλμὸς, ὅτε ἡ λεῖα αὕτη παριστᾷ περικαλλῆ νεάνιδα ἣν σκληρὰ ἐραστοῦ χεὶρ ἐπὶ τοῦ θανατηροῦ δένδρου ἐπέθετο! ἢ προσφιλεστάτου υἱοῦ λείψανον, ὅπερ τάλαινα μήτηρ κατέλιπεν ἐκεῖ, ὅπου τὰ καλλικέλαδα πτηνὰ τὸν βίον αὐτῶν διαγοῦσι! Ἰψίκομον τῆς Ἀμερικῆς δένδρον, σὺ, ὅπερ ἐπὶ τῶν σῶν κλάδων ἀνθρώπινα σκῆνη φέρον, ἀπομακρύνεις αὐτὰ ἀπὸ τῆς πολυστενάκτου τῶν ἀνθρώπων διαμονῆς, καὶ ἀνυψοῖς πρὸς ἐκείνην τῶν οὐρανῶν, ὥσπερ κεραυνόπληκτος ἐσταμάτησα ὑπὸ τὴν σκιάν σου! Εἰς τὴν ὑψηλὴν σου ἀληγορίαν, μοὶ ἐνεδείκνυσες τὸ δένδρον τῆς ἀρετῆς, οὗτινος αἱ ῥίζαι αὐξάνουσιν ἐπὶ τῆς γῆνιου ταύτης ἐπιφανείας, ἡ κορυφὴ χάνεται εἰς τοὺς ἀστέρας τοῦ στερεώματος, οἱ δὲ κλάδοι εἰσὶν αἱ μόναι βαθμίδες δι' ὧν ὁ ἄνθρωπος, οἷον εἰς ὁδοιπόρος ἐπὶ τῆς σφαίρας ταύτης, δύναται νὰ ἀναβῇ πρὸς τὸν ὑψιστον οὐρανόν.

(CHATAUBRIAND. Génie du Cristianisme. Μετάφρασις ὑπὸ Δ. Κερκαλλίνου)

Ἑλληνικὸν Νοσοκομεῖον Σμύρνης.

Τὸ νοσοκομεῖον τῆς Σμύρνης κεῖται σχεδὸν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἑλληνικῆς συνοικίας τῆς κατεχούσης τὸ ἡμισυ σχεδὸν τῆς πόλεως, περιτοιχίζεται δὲ ἐξωτερικῶς δι' ὑψηλῶν ὀγκοδῶν τοίχων, αἵτινες πολλάκις ἔσωσαν αὐτὸ τῶν συγῶν ἐν Σμύρνῃ γενομένων πυρκαϊῶν.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

Ἡ εἰσοδος αὐτοῦ εἶναι μία, καὶ, ἀναλόγως τοῦ καταστήματος, ἦσαν ταπεινὴ, ἀνωθὶ δὲ αὐτῆς ὑπάρχει εἰκὼν τοῦ κυρίου μας, ἔχοντος τὰς ἀγκάλας ἀνοικτάς, κάτωθι τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἐπιγραφή δι' ἧς προσκαλοῦνται ἀδιακρίτως πάντες οἱ πάσχοντες νὰ εἰσέλθωσι μετὰ πίστεως ἐν τῷ καταστήματι. Παρὰ τὴν εἰσοδὸν δεξιόθεν μὲν ὑπάρχει ὁ ναὸς, εἰς ὃν ἐφημέριοι εἰσὶ πλὴν τοῦ οἰκονόμου δύο καὶ εἰς διάκονος, καὶ μικρὸς μὲν τὴν ἔκτασιν, ἀλλ' ἄρκετὰ μέγας τὸν καλλωπισμὸν, ἀριστερόθεν δὲ τὸ ἐπιτροπικὸν ἐν ᾧ συνέρχονται οἱ ἔφοροι τοῦ Νοσοκομείου πρὸς διάσκεψιν. Ἀπέναντι τούτων ὑπάρχει εὐρεία αὐλὴ καὶ εἰς τὸ τέλος αὐτῆς κομψότατον Μέγαρον, διαιρούμενον εἰς ἀπέραντον αἴθουσαν, κατέχουσιν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἀνατολικῆς τοῦ μεγάρου πλευρᾶς, καὶ ἐν ᾧ μεγάλοις γράμμασιν ὑπάρχει ἡ ἐπιγραφή ἡ μέγα σημαίνουσα «Κρούετε καὶ ἀνοιγέσθε ὑμῖν»· καὶ εἰς δύο μεγάλα δωμάτια πρὸς τὴν μεσημβρινὴν καὶ ἀρκτικὴν πλευρὰν ἐν τοῖς δωματίοις τούτοις κατακλίνονται οἱ ἀσθενεῖς πάσης φυλῆς καὶ παντὸς γένους δωρεὰν νοσηλευόμενοι καὶ τρεφόμενοι. Περιῆλθον τὸ μέρος τοῦτο τὸ λάμπον ἐκ τῆς καθαριότητος καὶ τῆς τάξεως, ὀδηγούμενος ἀπὸ ἀγγίνοα νέον, διαταχθέντα ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῆς ἐφορίας, κληρικὸν καὶ οἰκονόμον τὸ ἀξίωμα, ἄνθρωπον μέσης ἡλικίας, ἀλλὰ λίαν κατάλληλον διὰ τὴν διεύθυνσιν τοιοῦτου περιουοῦ φιλάνθρωπικῷ καταστήματος. Ἡ αἴθουσα ὡς καὶ τὰ παρακείμενα δύο δωμάτια εἰς αἱ ἰδίως κατακλίνονται οἱ πληγὰς φέροντες τὸ σῶμα, ἦσαν πλήρη ἀσθενῶν, ἀνδρῶν, νέων καὶ γερόντων, ἦτο δὲ ἐβδόμη ἐσπερινὴ ὥρα ὅτε ὑπηρετᾶι λάμποντες ἐκ καθαριότητος καὶ πλήρεις φιλάνθρωπικῶν αἰσθημάτων, προσέφερον ἐν δίσκοις πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς τὸν δεῖπνον, συνιστάμενον ἐκ ζωμοῦ, ἐκ κρέατος καὶ ἄρτου, ἐκ τυροῦ, ἐξ ὀλίγου οἴνου καὶ τελευταῖον ἐκ γλυκύσματος Δαμασκίνου. Ἀπορήσας διὰ τὴν δαψίλειαν τῆς τροφῆς ἠρώτησα τὸ περὶ διαίτης τῶν ἀσθενῶν τὸν ὀδηγόν μου, καὶ ἔμαθον παρ' αὐτοῦ πρὸς τοῖς ἄλλοις ὅτι καθ' ἐκάστην ἐσπέραν τοιαῦται δίδονται εἰς τοὺς ἀσθενεῖς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας τοὺς ἀναβρώσαντας τροφαί, τὴν δὲ πρωΐαν ἐπίσης ζωμὸς μὲν τινα ἐπιδόρπια, μεταβαλλομένη κατὰ τὰς νηγευσίμους ἡμέρας ἐπὶ τὸ ἀσκητικότερον κατὰ ἑρσικευτικὸν καθῆκον, καθόσον σκοπὸς τοῦ καταστήματος δὲν εἶναι νὰ ὑγιαίνῃ τὸ σῶμα, ἀλλὰ νὰ ἰσχυροποιῇ καὶ εἰς τὸ ἑρσικευτικὸν αἶσθημα. Τούτου δὲ ἐνεκεν εἶναι ἀπαράδεκτοι ἐν τῷ νοσοκομείῳ καὶ οἱ πάσχοντες ἀπὸ Γαλλικῆς πάθης. Ἐξελθὼν τῆς αἰθούσης ἐπισκέφθην τὰ κάτωθι αὐτῆς καὶ τῶν δωμάτων δωμάτια, καὶ ἐδῶ μὲν πρὸς μεσημβρίαν ὑπάρχει μέγα μαγειρεῖον μὲ ἱκανοὺς μαγείρους, παρὰ τοῦτο πρὸς ἀρκτὸν κεῖται τὸ ὁ-

ψαφυλακεῖον εἰς δύο διαιρούμενον δωμάτια μὲ ἀρχιμάγειρον καὶ οἰκονόμον γυναῖκα, ἐν οἷς ἐν ἀφθονίᾳ ὑπάρχουσι πάντοτε πάντα τὰ ἀναγκαῖα διὰ τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τοὺς λοιποὺς τοῦ νοσοκομείου κατοίκους. Παρὰ τοῦτο ὑπάρχει ἕτερον δωμάτιον εἰς ὃ ἐναποθέτουσιν οἱ ἐρχόμενοι ἀσθενεῖς τὰ ἐνδύματά των, ἅτινα κατὰ σειρὰν κρέμανται περὶ τὰ τεῖχη τοῦ δωματίου, διότι κατὰ τὸ θυμύσιον σύστημα τὸ παραδεχθὲν εἰς τὸ εὐγενὲς τοῦτο κατάστημα, οἱ εἰσερχόμενοι ἐνδύνονται δι' ἐνδυμάτων τοῦ καταστήματος, καθάρια πάντοτε, ἅπαξ καθ' ἐβδομάδα μεταλαζόμενα καὶ τὰ ὅποια οἱ ἀσθενεῖς ἐγκαταλείπουσιν εἰς τὸ κατάστημα ἐξερχόμενοι ὑγιεῖς, ἀναλαμβάνοντες οὐχὶ μόνον τὰ πρῶτα ἐνδύματά των καὶ τὰ εἰσκομισθέντα ἕτερα πράγματά των καὶ χρήματα ἐὰν εἶχον, ἀλλὰ καὶ συνδρομὴν τινα χρηματικὴν ἐὰν ὑστέρωντο χρημάτων καὶ ἐνδυμασίαν πλήρη, ἐὰν δὲν ἔχωσι. Παρὰ τὸ δωμάτιον τοῦτο κεῖνται δύο ἕτερα κατοικούμενα παρὰ τῶν ὑπηρετούντων τοὺς ἀσθενεῖς οἵτινες εἰσὶν ἰσόβιοι, ἐὰν ἀρέσκωνται καὶ οἵτινες τρέφονται καὶ μισθοδοτοῦνται ἐκ τοῦ καταστήματος. Ὅπισθεν τοῦ εἰρημένου μεγάρου, ὑπάρχει ἕτερα αὐλὴ καὶ πρὸς τὸ μεσημβρινὸν μὲν μέρος αὐτῆς ὑπάρχει οἰκοδομὴ ἄρκετὰ κομψὴ διαιρουμένη εἰς δύο πλευράς ἐξ ὧν ἡ μὲν πρὸς ἀρκτὸν χρησιμεύει διὰ σχολεῖον κορασίων, ἡ δὲ πρὸς μεσημβρίαν εἰς κατοικίαν τῶν διδασκαλισσῶν. Τὸ σχολεῖον τοῦτο ἔχει 320 μαθητρίας ἀμισθὶ διδασκόμενας καὶ διαιρεῖται τριχῶς εἰς νηπιακὸν, ἀλληλοδιδασκτικὸν καὶ εἰς ἑλληνικὸν, διευθύνεται ἀπὸ ἀξιόλογον ἀρχιδιδασκάλῃσαν ἔχουσαν ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῆς ἐνα διδάσκαλον καὶ δύο ὑποδιδασκαλίσσας καὶ παράγει οὐκ εὐκαταφρονήτους καρπούς. Παρὰ τὸ σχολεῖον τοῦτο εἶναι κῆπος ἀρκετὰ ἐκτεταμένος πρὸς διάχυσιν τῶν ἐν τῷ Νοσοκομείῳ, καὶ παρὰ τὸν κῆπον σειρὰ τις οἰκημάτων διαιρουμένη εἰς δύο μέρη καὶ ἔχουσα ἐν τῷ μέσῳ θύραν ἄγουσαν εἰς ἑτέραν αὐλὴν, ἐνθα ἐκτεταμένη ὑπάρχει οἰκία ἐν ᾗ κατοικοῦσι καὶ ἐνδιαιτῶνται ὄντως εὐαγγελικῶς, οἱ βλάκες καὶ οἱ μὴ ἐπικίνδυνοι παράφρονες, ζῶντες κοινῶς ἐν ἄκρα ὁμονοίᾳ, χάριν τῆς αὐστηρᾶς καὶ δραστηρίου ἐπαγρυπνήσεως τῶν ἀρχόντων, τῶν ἐπιστατῶν καὶ τῶν ὑπηρετῶν τοῦ Νοσοκομείου. Ἐν τῇ προειρημένῃ σειρᾷ τῶν οἰκημάτων κατοικοῦσι μέρος τῶν γηροκομυμένων, διότι τὸ Νοσοκομεῖον εἶναι συγχρόνως καὶ γηροκομεῖον καὶ πτωχοκομεῖον, καὶ τρελλοκομεῖον καὶ ἡθικοτροφεῖον καὶ τυφλοκομεῖον, οἵτινες δωρῆσαντες ὅτι εἶχον εἰς τὸ Νοσοκομεῖον, τοῦ ὁποίου οἱ ἔφοροι, οὐδέποτε ἐξετάζουσι τὴν ἀξίαν καὶ τὸ ποσὸν, ἀπεφάσιον νὰ ἐγκαταβιώσωσιν ἐν αὐτῷ. Παρὰ τὰ καταστήματα ταῦτα πρὸς δυσμὰς ὑπάρχει μικρὰ τις αὐλὴ, καὶ πρὸς μὲν τὸ ἀρκτικὸν αὐτῆς μέρος εἶναι

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

κομψότατον οικόδομημα νεουργόν κατοικητήριον διαφόρων γηροκομωμένων ανδρών, πρὸς τὸ μεσημβρινόν δὲ μέρος αὐτῆς δύο ἕτερα συνεχόμενα ἀλλὰ διαιρούμενα καταστήματα ἐξ ὧν εἰς τὸ μὲν κατακλείονται οἱ ἀληθῶς τρελλοὶ καὶ εἰς τὸ ἕτερον αἱ γηροκομούμεναι γυναῖκες. Παρὰ τοῦτο κεῖται μέγα δωμάτιον χρησιμεύον ὡς γηροκομεῖον γυναικῶν καὶ παρὰ τοῦτο ἕτερον ἐπίσης μέγα δωμάτιον πρὸς χρῆσιν τῶν ἀσθενουσῶν γυναικῶν καὶ παρὰ τοῦτο ἕτερον τῶν φρενοβλαβῶν γυναικῶν, καὶ ἀπέναντι ἕτερα δωμάτια χρήσιμα διὰ τοῦς γηράσαντας ὑπὲρτάς τοῦ νοσοκομείου. Κάτωθεν τῶν τελευταίων τούτων δωματίων πρὸς τὴν πρώτην αὐλὴν τοῦ Νοσοκομείου, ὑπάρχουσιν ἀφ' ἑνὸς διάφορα δωμάτια τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τοῦ Νοσοκομείου, καὶ ἀφ' ἑτέρου φαρμακεῖον καθ' ὅλα τέλειον. Ἐν τῷ Νοσοκομείῳ τούτῳ νοσιλεύουσι καὶ περιποιούνται τοὺς ἀσθενεῖς, πλὴν ἑνὸς τακτικοῦ καὶ ἰσοδίου ἱατροῦ, καὶ ἑνὸς ὁμοίου χειρουργοῦ καὶ ἕτεροι δύο ἱατροί, πρὸς δὲ ἀρκεταὶ γυναῖκες καὶ ἄνδρες χάριν εὐσπλαγχνίας ἢ ἕνεκεν ἀφέσεως ἁμαρτιῶν, διότι οἱ πνευματικοὶ πατέρες καλῶς ποιοῦντες ἐντέλλονται τὴν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν τινῶν δι' ὀρισμένης ἐν τῷ Νοσοκομείῳ ὑπηρεσίας. Τὴν ἐκκλησιαστικὴν ταύτην τιμωρίαν ὡς ὄντως θεῖαν συνιστῶμεν εἰς τοὺς πνευματικούς πατέρας τῆς Ἑλλάδος.

Τοιοῦτον τὸ μέγα καὶ θεοπρόβλητον τοῦτο Νοσοκομεῖον τῆς Σμύρνης, ὅπερ διατηρεῖται διὰ συνεισφορῶν καὶ ἀφιερωμάτων οὐχὶ μόνον τῶν ἐν Σμύρνῃ οἰκούντων ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἄλλων ξένων μερῶν κατοίκων.

(Ἐκ τοῦ ΑΠΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Εἰς ΣΜΥΡΝΗΝ ἐπονομαζομένου Πονηματίου τοῦ ἐκ Τριπόλεως τῆς Πελοπον. Α. Κ. Παπαζαφειροπούλου Δικηγόρου.)

ΔΙΗΓΗΜΑ.

Η ΑΟΜΜΑΤΟΣ ΘΥΓΑΤΗΡ.

I

Ἐπὶ τῆς πύλης ἀνεγείρεται σταυρός· πρὸ τοῦ τοίχου Παναγία λιθινὴ κλίνει τὴν κεφαλὴν, ὑπομειδιᾷ, καὶ ὀρέγει τοὺς βραχίονας.

Δυστυχῆς τις γυνὴ προβαίνει μὲ βῆμα κλονούμενον, στέκει ἀμφιρρεπῆς, σκῆκνει τὸ σιδηροῦν πλῆκτρον, σφέρει στυγρὸν τὸ ὄμμα πρὸς τὴν θυγατέρα, τὴν ὁποῖαν ἄγει μεθ' ἑαυτῆς· τὸ κρόταλον ἐπαναπίπτει.

— Ἡ μικρά μου Μαρία εἶναι ἀόμματος, λέγει αὕτη δι' ἀγάπην τῆς Παναγίας, τῆς δεσποίνης της, ἀπόδοτέ την τὴν ὄρασιν!

Γυνὴ τις μελανεῖμων λαμβάνει ἐκ τῆς χειρὸς τὴν κόρην.

— Θεοῦ εὐδοκοῦντος, καλὴ γυναῖκα, ὅταν σοὶ ἀποδώσωμεν τὴν κόρην σου, αὕτη θέλει σὲ ἰδεῖ αὐτοψεί.

Πρωίαν τινὰ ἡ μικρὰ Μαρία αἰσθάνεται ψυχρόν τι ἐργαλεῖον διατρέχον ὑπὸ τὰ βλέφαρά της· βάλλει κραυγὴν, καὶ βλέπει τὴν ἡμέραν.

Μαυροφόροι τινὲς νεάνιδες τὴν περιστοιχίζουν, τὴν παρατηροῦν φαιδραὶ καὶ εὖθυμαι, τὴν ἀποκαλοῦν ἀγαπητὴν των Μαριέτταν.

Πλὴν ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἀγνωστα πρόσωπα πτοοῦν τὴν Μαρίαν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της, ἄρτι ἀνοιχθέντες πληροῦνται πάραυτα δακρύων.

— Μείνε φίλτατον τέκνον διὰ παντός μετ' ἡμᾶς, λέγουν καὶ ἐπαναλαμβάνουν αἱ νεαρὰι γυναῖκες. Αὐτὸς εἶναι ὁ οἶκος τοῦ Κυρίου. Ἐνταῦθα θέλεις ζῆσαι ἀσφαλῆς ἀπὸ τοὺς κινδύνους τοῦ κόσμου, μετ' ἡμᾶς θέλεις ψάλλει τοὺς ὕμνους τοὺς ἁγίους. Ἡ Μαρία ταπεινώνει τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ δὲν ἀποκρίνεται λέξιν.

Κατὰ τινα ἡμέραν, μόνῃ εἰς τὸ περιβόλιον, διέρχεται παρὰ τι ἡμικλειστον θύριον· προσφέρει τὸν πόδα, σταματᾷ ἐπὶ τῆς φλιάς· ἐν ἄλλῳ βῆμα ἀκόμῃ, καὶ εὐρίσκεται εἰς ἐπαγωγὸν λιθαδίων. Ἡ καρδιά της ἐπιταχύνει τοὺς παλμούς· στρέφει τὴν κεφαλὴν, παρατηρεῖ.... οὐδεὶς τὴν βλέπει· αὕτη φεύγει πλαγίως τῶν πεδιάδων.

II

Ἡ Μαρία ἀπομακρυνθεῖσα ἤδη, κάθηται ἐπὶ τῆς ἐσχατίας δρυμοῦ παρὰ τι ρυάκιον. Βλέπει πρὸ τῶν ποδῶν της τὰ ἐρυθρὰ καὶ ἐπίχρυσα ἀνθύλλια· ἐντομὰ τινα μὲ ποικιλλόχρσα στιλπνὰ πτίλα ἵπτανται ἐπὶ τῶν κρυσταλλωδῶν κυμάτων· ὁ ἄνεμος ὑποκινεῖ τὰ φύλλα καὶ τὰ πτηνὰ ἐπὶ τῶν κλάδων παραδίδονται εἰς χαρμόσυνα κελαδήματα.

Ἡ Μαρία παρατηρεῖ, ἐκπλήττεται, καὶ ἀκροάζεται. Αὕτη ἐσυγκινήθη, ἐνευφράνθη· ἵσταται πολλὴν ὥραν παρατηροῦσα τὴν ἀκτὴν, τ' ἄνθη, τὰ πτιλωτὰ ἐντομα καὶ τὰ πτηνὰ· ἀλλ' ἐκ διαλειμμάτων ἑνας στοχασμὸς τὴν ἀνησυχεῖ, ἀνασηκόνεται καὶ περιπατεῖ.

Τάχιστα ἀρχίζει νὰ αἰσθάνεται τοὺς ἐρεθισμούς τῆς πείνης· πησιάζει εἰς εὐρὺ τι μέγαρον. Κυρία τις τὴν βλέπει, χωρεῖ πρὸς ὑπάντησίν της, καὶ τὴν νεύει νὰ εἰσέλθῃ· τὴν προσφέρει ὥραιās ὀπώρας, τὴν ἐρωτᾷ ποῖα εἶνε, πόθεν ἔρχεται, καὶ τὴν εὐρίσκει τοσοῦτον ἀφελῆ, τοσοῦτον ἐπαφρόδιτον ὥςτε βλέπουσα αὐτὴν κατὰμονον εἰς τὸν κόσμον, θέλει νὰ τὴν υἱοθετήσῃ. Μείνε μετ' ἐμὲ, κόρη μου· ἐγὼ θέλω εἶσθαι μήτηρ διὰ σέ.

Ἡ Μαρία ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τῆς κυρίας καὶ ὑπολαμβάνει· εἶσθε εὐειδής, εἶσθε πλουσία, εἶσθε εὐμενής, πλὴν δὲν εἰμπορεῖτε νὰ μετ' ἦσθε μήτηρ.

Καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον της.

Πρὸς τὰ ἐσπέρας ἀκούει εἰς τὴν ὁδὸν φωνὴν τινα τραγουδοῦσαν κατόπιν της· φοβεῖται, ἐπισπεύδει τὸ βῆμα ἀλλ' ἡ φωνὴ ἐκείνη τὴν

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

ΥΟΙΧΙ9ΤΑΠ .Π Η70ΛΛΥΖ

φινάζει νὰ σταθῇ. Εἶνε νεανίας τις κατ' ὀλίγους χρόνους προγε-
νέστερός της. Ἡ ξανθὴ του κόμη πίπτει δακτυλιδωτῇ, αἱ παρειαὶ
του εἶνε ἀδραὶ καὶ ῥαδιναί, τὰ ὄμματά του γλαυκά καὶ σπινθηροδόλα·
αὐτὸς γελᾷ, χαριεντίζεται· ἀκκουμῶν τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς Μαρίας.

—Ποῦ πηγαίνεις, ὠραία κόρη; τὸ κατ' ἐμὲ ἀποφεύγω τὴν οἰκίαν
τῆς μητρός μου· θέλω νὰ ζήσω πάντῃ ἐλεύθερος· θέλω νὰ διατρέξω
τὸν κόσμον· ἔλθε μὲ ἐμὲ μικρά μου.

—Ἐλθε, σὺ θὰ ἦσαι ὡς ἀδελφὴ μου· ἐγὼ θέλω σὲ ἀγαπήσει· ὅταν
ἡλικιωθῶμεν, γινόμεθα ἀνδρόγυνον· θέλομεν εἶσθαι ἐλεύθεροι καὶ εὐδαίμονες.

Ἡ Μαρία κυττάζει σνεσεαλμένως ἄλλου, καὶ δὲν ἀποκρίνεται ἄλλο
παρὰ αἰτῶ τὴν μητέρα μου, καὶ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν νεανίσκον,
ὑποσχόμενον αὐτῇ ἔρωτα, ὡς εἶχεν ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν κυρίαν, ὑ-
ποσχομένην αὐτῇ πλοῦτην, ἀπὸ τὸ δασύλλιον καὶ τ' ἄνθη τὰ τόσον
καταθέλοντα αὐτὴν καὶ ἀπὸ τὸ ἄσυλον ἔνθα ἐψάλλοντο οἱ ἄγιοι ὕμνοι.

III

Ἡ Μαρία ἐξακολουθεῖ νὰ ὀδεύῃ νυχθήμερον. Ἡ κόπωση τὴν κα-
ταβάλλει, ἡ πείνα τὴν ἰσχυαίνει καὶ ἀμαυροὶ τὰς παρειάς της· οἱ πό-
δες της εἶναι ἀπηυδαμένοι, πληγωμένοι, διερρώγοτα τὰ ἱμάτια. Εἰς τὰ
χωρία τῆς κλείουν τὴν θύραν ζητούσης ἐλεημοσύνης· τὰ κακὰ παιδιὰ
τὴν ἀποκαλοῦν μικρὰν ψωμοζήτριαν, καὶ τὴν ῥίπτουν λίθους.

—Διατί νὰ μὲ ἀνοιχθοῦν οἱ ὀφθαλμοί; ἀνακράζει περίλυπος ἡ δεῖ-
λαιος. Ἢ μὴν εὐτυχέστερα ὅταν δὲν εἶχα τὸ φῶς μου· ἡ μήτηρ μου ἦτο
πλησίον μου, καὶ ἐγὼ τὴν ἤκουον. Κατὰ τινὰ χειμερινὴν νύκτα εἰσέρ-
χεται εἰς τινὰ πόλιν. Διαβαίνει διὰ τινων ἀγυιῶν, καὶ φθάνει πρὸ εὐ-
μεγέθους τινὸς οἰκοδομῆς. Ἐπὶ τῆς πύλης ἀνεγείρεται σταυρός· πρὸ
τοῦ τοίχου λιθινὴ Παναγία κλίνει τὴν κεφαλὴν, ὑπομειδιᾷ, καὶ τεί-
νει τοὺς βραχίονας, λαμπὰς δὲ καίει ἐνώπιον αὐτῆς. Ἡ Μαρία ἀνα-
χαίτιζεται· ἀκούει ὀλοφυρμὸν· ἀθλία τις γυνὴ κεῖται ἐκτάδην ἐπὶ τοῦ
ἐδάφους ὡς νὰ μὴν ἔζη πλέον.

Ἡ θυγάτηρ κύνπει· ἡ ταλαίπωρος γυνὴ ἀνανεύει πρὸς τὴν θύραν
τὸ ὥρην πρόσωπόν της, τὰ ἡμίσεος ὄμματά της, αἱ τρομαλέαι χεῖρές
της καὶ τὰ χεῖλη της ψιθυρίζουν εἰσέτι·—Αποδόσατέ με τὴν θυγατέρα!

—Ἡ λαλιὰ της! εἶνε ἡ λαλιὰ της! ἀναφωνεῖ ἡ μικρὰ Μαρία, καὶ
θλίβει εἰς τοὺς βραχίονας τὴν μητέρα της, τὴν θερμαίνει, τὴν ἀναζω-
πυροῖ διὰ τῶν φιλημάτων της. Ἐν χαμόγελον ἀναφαίνεται δίκην ἀ-
στραπῆς ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς δυστήνου γυναίκος.

—Σὲ ἐπερίμενα, κόρη μου.

—Σὲ ἐζητοῦσα, μητέρα μου.

(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ) Δ. Α.

Εἰς τὸ τυπογραφεῖον «Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ».

ΕΥΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΠΡΟΣ ΠΩΛΗΣΙΝ Τ' ΑΚΟΛΟΥΘΑ ΒΙΒΛΙΑ.

Ἀλφαβητάριον μικρὸν	Πέν. 4
Ἀλφαβητάριον μέγα	» 2
Ἀλφαβητάριον Ἰταλικὸν μικρὸν	» 4
Νέον Ἀγγλικὸν Ἀλφαβητάριον. Μέρος Α'. ἔκδοσις δευτέρα	» 3
Συλλογὴ τῶν γνωστῶν Ποιημ. τοῦ Μεγ. Ποιητοῦ Ἰκπ. Διονυσ. Κ. Σολώμου	» 15
Τὸ Καύχημα τῶν Χριστιανῶν Ἑλλήνων Ποιημάτων ἀνέκδοτον	» 2
Ποιημάτων ἐπονομαζόμενον οἱ Τεχνίται εἰς νέον τινὰ Τεχνίτην ὑπὸ Ε. Μ.	» 9
Ἡ Εὐμορφὴ Βοσκοπούλα Ποίημα Νικολάου Δριμυτικτοῦ τοῦ Κρητὸς	» 3
L' Angelo della Misericordia del Professore L. I. Marzocchi	» 26
Μῦθοι τοῦ Αἰσώπου Ἰταλικοὶ Μέρος Α'. καὶ Β'. ἑκαστον	» 2
Ἀναγνώσματα	» 3
Ἑρμηνεία περὶ τῆς ὑγιεινῆς τοῦ βρέφους	» »
Μηνολόγιον μὲ τὰς ἐορτὰς τοῦ ἔτους καὶ τὰ Πασχάλ. ἀπὸ 1855 μέχρι 1900	» 4
Πίναξ ἐξ οὗ εὐρίσκει ἑκαστος ἀκριβῶς τὴν σχέσιν τῆς Ἰονίου Λίτρας μετὰ τῆς Ὀκάδος καὶ Δριμίων	» 2
Σύνοψις Ἰερὰ	» 12
Ἱστορικὸν Διήγημα ἐπονομαζόμενον Γενοβέφα ἢ ἡ Ἀρετὴ θριαμβεύουσα	» 15
Προσκυνητάριον τῆς Ἀγ. Πόλεως Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ Χρυσάνθου ἐκ Προύσης	» 18
Ἀκολουθία καὶ Βίος Τιμοθέου καὶ Μαύρας ὑπὸ Γεωργίου Ἰωαννουλῆ Ἱερέως	» 9
Κατήχησις τῆς Ὁρθοδόξου Χριστιαν. Πίστεως τοῦ Ἱεροδιδασκ. Κ. Τυπάλδου	» 4
Φρασεολογικοὶ Διάλογοι εἰς 5 Γλώσσας Ἑλλ. Ἰταλ. Γαλλ. Ἀγγλ. καὶ Γερ- μανικὴν. Μέρος Α'. καὶ Β'. ἑκαστον	» 4
Ὁράνου Κρίσις· ἔκδοσις δευτέρα	» 20
Μηκρὴ Ὁρμηγία γιὰ τὰ Γράμματα καὶ Ὁρογραφία τῆς Ῥομητικῆς Γλώσσης τοῦ Γιατροῦ Γιαννὴ Βηλαρά· ἔκδοσις δευτέρα	» 9
Κατήχησις τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος	» 12
Στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης· Μέρος Α'. ἔκδοσις δευτέρα	» 4
Ἡ πληγωμένη καρδία, δημοτικὴ ποίησις ὑπὸ Παναγιώτου Σ. Συνοδινού	Δρ. 1½
Στοιχεῖα Θεωρητικῆς καὶ Πρακτικῆς Ἀριθμητικῆς ὑπὸ Α. Φατσέα εἰς τρία Μέρη διηρημένα	» 5
Ἀφροδίτη τῶν Ἑρώτων ἢ ὁ Ὑῖος τοῦ Τιτιανοῦ Μυθιστόρημα ὑπὸ Ἀλ- φρέδου Δεμουστέτου μεταφρασθὲν ὑπὸ Α. Κ.	» 1½
Ἀνθὼ ἢ ἡ Φωνὴ τῶν Ἀνθῶν ὑπὸ Ν. Μ. Σ.	» »
Ἑγχειρίδιον Φυσικῆς ὑπὸ Ι. Π. Πύρλα διδάκτορος τῆς Ἰατρικῆς, Χει- ρουργικῆς καὶ Μαιευτικῆς, Νομοιατροῦ Ἀρχαβίας, Καθηγητοῦ τοῦ ἐν Τριπόλεϊ Β. Γυμνασίου κ. τ. λ. ἔκδοσις δευτέρα	» 2½

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΕΩΦΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
Α1.53.41.46.0017

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΕΩΦΥΡΙΟΥ

Όροι τῆς Συνδρομῆς.

Ὅστις δεχθῇ τὸ πρῶτον Τεῦχος θεωρεῖται ὡς ἐτήσιος Συνδρομητής.

Αἱ Συνδρομαὶ γίνονται εἰς τὸ Τυπογραφεῖον Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ.

Ἡ Συνδρομὴ εἶναι προπληρωτέα.

Ἡ Τιμὴ τῆς Συνδρομῆς, διὰ μὲν τὴν Ζάκυνθον Πένας 30, διὰ δὲ τὰς ἄλλας Νήσους Πένας 36, διὰ δὲ τὴν Αὐτόνομον Ἑλλάδα δραχ. 4 1/2.

Ὁ θέλων νὰ ἀναδεχθῇ τὴν ἐπιστασίαν τῆς συνδρομῆς καὶ εἰσπράξεως τόπου τινός, θέλει ἔχει συμφέρον δέκα τοῖς ἑκατόν.

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ θέλει ἀναγγέλλει εἰς τὸ ἐξώφυλλον τοῦ τῆς νεοφανῆ Συγγραμμάτων, ὧν ἀντίτυπον ἤθελε σταλῇ πρὸς τὸ Τυπογραφεῖον Ο ΖΑΚΥΝΘΟΣ.

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ἀνταλλάσσεται μὲ πᾶν Περιοδικὸν Σύγγραμμα καὶ πᾶσαν Ἑφημερίδα.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ